

Coimisiún na Scrúduithe Stáit State Examinations Commission

Scéimeanna Marcála
Gaeilge

Scrúduithe Ardteistiméireachta, 2007
Bonnleibhéal

Marking Scheme
Irish

Leaving Certificate Examination, 2007
Foundation Level

SCÉIM MHARCÁLA

GAEILGE (BONNLEIBHÉAL) - SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA 2007

CLUASTUISCINT (180 MARC)

COMHAIRLE SPEISIALTA FAOI NA TICEANNA

Ceist 1	(a)	Tiománaí Tacsáí = an ceathrú pictiúr	... 7 marc)	= 14 marc
	(b)	San Ollscoil	... 7 marc)	
Ceist 2	(a)	Siopa Gruagaire = an tríú pictiúr	... 7 marc)	= 14 marc
	(b)	Dáréag	... 7 marc)	
Ceist 3	(a)	Club Leadóige = an dara pictiúr	... 7 marc)	= 14 marc
	(b)	Cúirt Leadóige	... 7 marc)	
Ceist 4		An Reilg = an ceathrú pictiúr	... 7 marc)	= 7 marc
Ceist 5		An bosca ag an mbarr ar dheis. (tic nó saighead)	... 7 marc)	= 7 marc
Ceist 6	(a)	Gaofar = an tríú pictiúr	... 8 marc)	= 16 marc
	(b)	Na báid bheaga	... 8 marc)	
Ceist 7	(a)	Cluiche iomáma = an dara pictiúr	... 8 marc)	= 16 marc
	(b)	4.45 p.m. (Ceathrú chun a cúig)	... 8 marc)	
Ceist 8	(a)	Leoraí agus Carr = an chéad phictiúr	... 8 marc)	= 16 marc
	(b)	Gaillimh	... 8 marc)	
Ceist 9	(a)	Ceoldráma = an dara pictiúr	... 8 marc)	= 16 marc
	(b)	Daltaí scoile	... 8 marc)	
Ceist 10	(a)	Ina sheomra leapa	... 10 marc)	= 20 marc
	(b)	An rúnaí	... 10 marc)	
Ceist 11	(a)	€5 (Cúig euro déag)	... 10 marc)	= 20 marc
	(b)	Éadaí d'fhir	... 10 marc)	
Ceist 12	(a)	Aiste Bhéarla	... 10 marc)	= 20 marc
	(b)	An tríú tréimhse	... 10 marc)	

(NÓTA: Sá chás fíorannamh go bhféadfaí a rá go bhféadfadh an dara pictiúr a bheith ceart, tabharfar creidiúint don fhreagra sin.)

SCÉIM MHARCÁLA

GAEILGE (BONNLEIBHÉAL) - SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA 2007

ROINN I - LÉAMHTHUISCINT (150 MARC)

COMHAIRLE SPEISIALTA FAOI NA TICEANNA

Ceist 1 40 Marc Meaitseáil

1 → C; 2 → F; 3 → A; 4 → H; 5 → D;
6 → J; 7 → E; 8 → I; 9 → B; 10 → G.

10 x 4 marc ... 40 marc

Ceist 2 50 Marc Freagair do rogha dhá cheann de (a), (b), (c)
anseo thíos

(a) Litir

1. Tulach Mhór ... 5 marc)
2. Agallamh ... 5 marc)
3. Bord Soláthair An Leictreachais ... 5 marc) = 25 marc
4. €17 san uair ... 5 marc)
5. 18 Meitheamh ... 5 marc)

(b) Bróisiúr

1. An Daingean ... 5 marc)
2. An bunurlár ... 5 marc)
3. An fharraige ... 5 marc) = 25 marc
4. Imeachtaí éagsúla ... 5 marc)
5. Oíche Shathairn ... 5 marc)

(c) Scéal Nuachta

1. Liatroim ... 5 marc)
2. San Astráil ... 5 marc)
3. Barra Ó Dúill ... 5 marc) = 25 marc
4. An carr ... 5 marc)
5. Go dtí an t-ospidéal ... 5 marc)

/...

Ceist 3   60 Marc Freagair do rogha **dhá cheann** de (a), (b), (c) anseo thíos

(a)   Alt

1.	Páistí Bunscoile	... 6 marc)	
2.	Nua-Eabhrac	... 6 marc)	
3.	Eolaíocht	... 6 marc)	= 30 marc
4.	4 thuras	... 6 marc)	
5.	“bliain”	... 6 marc)	

(b)   Giota

1.	i mBaile Átha Cliath	... 6 marc)	
2.	1,760	... 6 marc)	
3.	“Oifig na nOibreacha Poiblí”	... 6 marc)	= 30 marc
4.	Dubhghlas de hÍde	... 6 marc)	
5.	cros ard	... 6 marc)	

(c)   Véarsaí

1.	duilleogaí glasa	... 6 marc)	
2.	cuaichín	... 6 marc)	
3.	An tEarrach	... 6 marc)	= 30 marc
4.	ag bailiú meala	... 6 marc)	
5.	“ag scaipeadh an tsíl”	... 6 marc)	

/...

ROINN II - SCRÍOBH NA TEANGA (120 MARC)

Comhairle speisialta faoi chumas, faoi chumarsáid, faoi chruinneas Gaeilge, faoi ábhar nach bhfuil 'ad rem' agus faoi ábhar neamhghnách.

Ceist 4   30 Marc   Freagair (a) NÓ (b)

(a)   Fógra

Cumas Cumarsáide = 22 marc)

= 30 marc

Cruinneas Gaeilge = 8 marc)

(b)   Freagra

Cumas Cumarsáide = 22 marc)

= 30 marc

Cruinneas Gaeilge = 8 marc)

Ceist 5   40 marc   Freagair (a) NÓ (b)

(a)   Litir

Cumas Cumarsáide = 30 marc)

= 40 marc

Cruinneas Gaeilge = 10 marc)

(b)   Foirm Iarratais

Cumas Cumarsáide = 30 marc)

= 40 marc

Cruinneas Gaeilge = 10 marc)

Ceist 6   50 Marc   Freagair (a) NÓ (b)

(a)   Cuntas

Cumas Cumarsáide = 37 marc)

= 50 marc

Cruinneas Gaeilge = 13 marc)

(b)   Eachtra

Cumas Cumarsáide = 37 marc)

= 50 marc

Cruinneas Gaeilge = 13 marc)

/...

FORLEATHNÚ AR AN SCÉIM MHCÁLA DON A.T.B.L.

AN CHLUASTUISCINT AGUS AN LÉAMHTHUISCINT

COMHAIRLE SPEISIALTA FAOI NA TICEANNA

Is cuma faoin gcóras nodaireachta a úsáideann an t-iarrthóir, má tá sé soiléir go bhfuil rogha amháin déanta ag an iarrthóir, marcáil an rogha sin.

SCRÍOBH NA TEANGA

N.B.: Ní ceartú atá ar siúl againn ach measúnú agus marcáil.

Déantar an marcáil faoi dhá cheannteideal: Cumas Cumarsáide agus Cruinneas Gaeilge.

Cumas: An cumas atá san iarrthóir a smaointe a chur in iúl trí Ghaeilge.

Cumarsáid: Tagann cumarsáid i gceist nuair is féidir linn teachtaireacht, smaointe, nuaíocht an iarrthóra a thuiscint.

Cumas Cumarsáide:

Is ionann seo agus an cumas atá san iarrthóir an tasc cumarsáide a tugadh di/dó a chomhlíonadh.

Cruinneas Gaeilge:

- (i) Dul na Gaeilge - struchtúir na Gaeilge - cruinneas gramadaí;
- (ii) Foclóir - cruinneas foclóra;
- (iii) Litriú - cé go mbeadh sé seo san áireamh moltar gan an iomarca béime a chur ar an ngné seo ag an leibhéal seo.

Ábhar nach bhfuil 'ad rem':

Cuirfear comhairle ar scrúdaitheoirí ina thaobh seo i gcás gach fo-cheiste.

Ábhar Neamhghnách:

Cuirfidh an scrúdaitheoir comhairleach comhairle ar an scrúdaitheoir faoi seo.

N.B.: Ná glac le Béarla.

Ceist 4:

(a) Tasc → Fógra a scríobh amach bunaithe ar na pictiúir agus ar na treoracha.

Cumas Cumarsáide = 22 marc

(i) Leagan Amach ... 1 marc

- Iarracht ar fhógra = 1 marc

(ii) Treoracha ... 21 marc

- Pict. 1 = 3+3
- Pict. 2 = 3+2+2+2
- Pict. 3 = 3
- Pict. 4 = 3

Cruinneas Gaeilge = 8 marc

Nó

(b) Tasc → Cuireadh a scríobh amach bunaithe ar na pictiúir agus ar na treoracha.

Cumas Cumarsáide = 22 marc

(i) Leagan Amach ... 4 marc

- Beannú oiriúnach 2 marc
- Iarracht ar chuireadh 1 marc
- Síniú oiriúnach 1 marc

(ii) Treoracha ... 18 marc

- Dhá mharc déag do na treoracha do phictiúr 1 = 6 x 2 marc
- Dhá mharc do na treoracha do phictiúr 2 = 1 x 2 marc
- Dhá mharc do na treoracha do phictiúr 3 = 1 x 2 marc
- Dhá mharc do na treoracha do phictiúr 4 = 1 x 2 marc

Cruinneas Gaeilge = 8 marc

Ceist 5:

(a) Tasc → Litir a scríobh chuig cara bunaithe ar na pictiúir agus ar na treoracha.

Cumas Cumarsáide: = 30 marc

(i) Leagan Amach .....6 marc

- Seoladh = 2 marc
- Dáta = 1 marc
- Tús = 1 marc
- Críoch = 2 marc

(ii) Treoracha ..... 24 marc

- Ceithre mharc do na treoracha do phictiúr 1 = 2 x 2 marc
- Dhá mharc déag do na treoracha do phictiúr 2 = 3 x 4 marc
- Ceithre mharc do na treoracha do phictiúr 3 = 2 x 2 marc
- Ceithre mharc do na treoracha do phictiúr 4 = 2 x 2 marc

Cruinneas Gaeilge = 10 marc

Nó

(b) Tasc → Foirm Iarratais a líonadh a bhfuil "ceisteanna" le freagairt agus "alt beag" a bhaineann go dlúth leis an bhfoirm iarratais a scríobh inti.

Cumas Cumarsáide = 30 marc

An Córas Marcála

Seoladh	2 marc	4 marc
Uimhir theileafóin	½ marc	1 marc
Dáta Breithe	1 marc	2 marc
Aois	½ marc	1 marc
Áit ar rugadh tú	½ marc	1 marc
Cén bhliain Scrúdú na hArdteist...	½ marc	1 marc
Cúig Ábhar scoile sa scrúdú	5 marc	10 marc
An bhfuil ceadúnas tiomána agat	½ marc	1 marc
Ar oibrigh tú i ngaráiste roimhe seo	½ marc	1 marc
Sásta printíseacht a dhéanamh	½ marc	1 marc
Ábalta obair ar an Satharn	½ marc	1 marc
An gcaitheann tú tobac	½ marc	1 marc
Luaigh trí chaitheamh aimsire	1½ marc	3 marc
Ciorcal leis an dáta	½ marc	1 marc
Dáta	½ marc	1 marc
	15 marc	30 ÷ 2 = 15

N.B.: Ná bíodh ½ marc le feiceáil in aon áit (m.sh. $21 \div 2 = 10\frac{1}{2} = 11$ marc)

- (ii) An tAlt Beag. Thart ar 40 focal ag teastáil. Marcáil as (15) má tá an t-alt “ad rem”, agus as (5) muna bhfuil sé “ad rem”. Sa chás nach mbeadh an t-alt fada go leor, bainfear céatadán cuí den mharc bronnta (m.sh. mura bhfuil ann ach 20 focal, déanfar an t-alt a marcáil as (15) marc agus bainfear 50% den marc bronnta). ... 15 marc

Cruinneas Gaeilge (an fhoirm agus an t-alt) = 10 marc

Ceist 6:

- (a) Tasc → Cuntas (timpeall 90 focal) a scríobh do nuachtán bunaithe ar an bpictiúr.

Cumas Cumarsáide = 37 marc

- (i) Níor mhór cúig thagairt ar a laghad a bheith sa chuntas d'imeachtaí nó do thosca na hócáide.
- (ii) Glactar le foirm ar bith nó pearsa ar bith a fhad is atá an cur síos cumarsáideach, bunaithe ar an ócáid a léirítear.
- (iii) Ná glac le Béarla
- (iv) Tá timpeall 90 focal ag teastáil. Sa chás nach mbeadh an t-alt fada go leor, bainfear céatadán cuí den marc bronnta (m.sh. mura bhfuil ann ach 45 focal, an t-alt a marcáil as 37 marc agus timpeall 50% a bhaint den marc bronnta).

Cruinneas Gaeilge = 13 marc

Nó

- (b) Tasc → Scríobh faoi Eachtra a tharla agus tú ar an tsráid.

Cumas Cumarsáide = 37 marc

- (i) Bheadh tagairt amháin do gach aon phictiúr tábhachtach maraon le aon tagairt amháin eile le go mbeadh fás nádúrtha ag baint leis an eachtra.
- (ii) Glactar le foirm ar bith nó pearsa ar bith a fhad is atá an cur síos cumarsáideach, bunaithe ar an ócáid a léirítear.
- (iii) Ná glac le Béarla
- (iv) Tá timpeall 90 focal ag teastáil. Sa chás nach mbeadh an t-alt fada go leor, bainfear céatadán cuí den marc bronnta (m.sh. mura bhfuil ann ach 45 focal, an t-alt a marcáil as 37 marc agus timpeall 50% a bhaint den marc bronnta).

Cruinneas Gaeilge = 13 marc

Tugadh an treoir seo a leanas do na scrúdaitheoirí ar fad:

Níor mhiste do gach Príomhscrúdaitheoir Comhairleach gach a leanann seo a chur in iúl do na Scrúdaitheoirí Comhairleacha. Níor mhiste do na Scrúdaitheoirí Comhairleacha é seo a leanas a chur in iúl dá Scrúdaitheoirí Cúnta:

Sa chás go dtagann scrúdaitheoir cúnta trasna ar script a bhaineann le hiarrthóir ar cuireadh socrúithe speisialta ó thaobh scrúdaithe de ar fáil dó/dí

- níor mhór don scrúdaitheoir cúnta a chur in iúl dá scrúdaitheoir comhairleach go bhfuil a leithéid de script le marcáil aige/aici
- caithfidh an scrúdaitheoir comhairleach a mhíniú don scrúdaitheoir cúnta go bhfuil gach gné den Scéim Mharcála faoi mar atá leagtha amach le cur i bhfeidhm ó thaobh marcáil na scrípte de ach amháin nach mbeidh an litriú agus gnéithe áirithe den ghramadach san áireamh
- míneoidh an scrúdaitheoir comhairleach don scrúdaitheoir cúnta go mbeifear ag déanamh fiosruithe ina thaobh seo lena chinntiú go bhfuil an Scéim Mharcála á cur i bhfeidhm ag an scrúdaitheoir cúnta ina leithéid de chás faoi mar ba cheart.

